

PPC

Písemný test pro program:

Psychologie

– prezenční / kombinované

bakalářské samostatné studium

varianta testu: 10



Filozofická
fakulta

2024

- 01.** Fyziologický počet červených krvinek je
- vyšší u žen.
 - vyšší u žen jen v době dětství, v pubertě se vyrovnává s muži.
 - nezávislý na pohlaví.
 - vyšší u mužů jen v době dětství, v pubertě se vyrovnává s ženami.
 - vyšší u mužů.
- 02.** Vyberte správné tvrzení o lidském těle.
- Velikost akčního potenciálu vznikajícího ve smyslových orgánech je přímo úměrná intenzitě podnětu.
 - Převádění elektrických potenciálů nervovými vlákny se označuje jako transkripce.
 - Vlákna vybíhající z okraje corpus ciliare se upínají na duhovku (iris) a ovlivňují šířku zornice.
 - Pigmentové buňky jsou součástí střední vrstvy sítnice.
 - Proces převodu podnětu do formy akčních potenciálů se označuje jako transdukce.
- 03.** Vyberte správné tvrzení o hormonálním systému lidského těla.
- Hormon s označením vazopresin se do krve uvolňuje zejména při zvýšeném příjmu tekutin.
 - K regulačním hormonům, které ovlivňují jiné žlázy s vnitřní sekrecí a vznikají v neurohypofýze, řadíme ACTH, LH, FSH, TSH.
 - Zdrojem pohlavních hormonů (estrogenů a androgenů) v lidském těle jsou výhradně pohlavní žlázy (ovaria a varlata).
 - Hlavním efektem parathormonu je zvýšení kalcémie.
 - Folikulární buňky štítné žlázy jsou zdrojem kalcitoninu, který snižuje hladinu vápenatých iontů v krevní plazmě.
- 04.** Vyberte správné tvrzení o imunitním systému lidského těla.
- Oponizace zlepšuje fagocytózu opsonizované částice bílými krvinkami.
 - Protilátky produkované aktivovanými T-lymfocyty mohou neutralizovat nebo likvidovat antigeny a přispívají rovněž k opsonizaci.
 - Tkáňové makrofágy, které se mění na monocyty, řadíme do skupiny agranulocytů.
 - Buňky označované jako NK jsou schopny zlikvidovat buňky odumřelé a buňky napadené virem, nikoli však buňky nádorové.
 - Neutrofilní granulocyty jsou významným zdrojem látek, jako je histamin, heparin a serotonin.
- 05.** Vyberte správné tvrzení o lidském těle.
- Šedá hmota míšni se nachází kolem centrálního míšního kanálu a na řezu má tvar písmene H, přičemž motorické neurony najdeme v zadní části.
 - Cervikální (krční) oddíl míchy obsahuje 7 segmentů, thorakální (hrudní) oddíl míchy zahrnuje 10 segmentů, lumbální (bederní) oddíl míchy čítá 5 segmentů, sakrální (křížový) oddíl míchy má 5 segmentů a kostrční oddíl míchy nese jen jeden segment.
 - Autonomní nervy nevytvářejí na periférii klasické synapse, jsou zde zakončeny terminálními autonomními pleteněmi.
 - Enterický nervový systém tvoří systém tří vzájemně propojených nervových pletení: slizniční, podslizniční a myenterické.
 - Centra řízení srdeční činnosti a dýchání fungují automaticky a nemohou být ovlivněna neurony mozkové kůry.
- 06.** Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení o lidském nervovém systému.
- Sodno-draselná pumpa umožňuje transport sodných a draselných iontů plazmatickou membránou proti jejich koncentračnímu gradientu.
 - Ontogenetická plasticita je nejmenší v dětství a s věkem a zráním nervových sítí narůstá.
 - V lidském mozku se významně uplatňuje proces označovaný jako pruning.
 - Mezi nejvýznamnější inhibiční mediátory lidského mozku řadíme kyselinu gama-aminomáselnou.
 - Hormony štítné žlázy označované jako T3 a T4 mohou významně ovlivnit lidský mozek i psychiku.

- 07.** Co nejlépe odpovídá termínu *aporie*?
- paradoxy
 - argumentační fauly
 - zpěvy bohům
 - právní obhajoby
 - netradiční řešení
- 08.** Co NEPATŘÍ mezi základní antické ctnosti?
- rozumnost
 - moudrost
 - loajalita
 - statečnost
 - spravedlnost
- 09.** Který český myslitel se zabýval problematikou sebevraždy jako krize moderního člověka?
- Erazim Kohák
 - Josef Černý
 - František Brázda
 - Tomáš Garrigue Masaryk
 - Jan Patočka
- 10.** U které osobnosti je uveden pojem, který NESOUVISÍ s jejím dílem?
- Søren Kierkegaard – skok víry
 - Friedrich Nietzsche – nadčlověk
 - Albert Camus – absurdismus
 - Bertrand Russell – logický atomismus
 - Immanuel Kant – dogmatismus
- 11.** U které osobnosti je uveden pojem, který NESOUVISÍ s jejím dílem?
- John Locke – tabula rasa
 - René Descartes – karteziánský dualismus
 - Thomas More – Utopie
 - Benedikt Spinoza – ateismus
 - Francis Bacon – empirismus
- 12.** Jev, kdy se skupina v důsledku přítomnosti výzkumníka přestává chovat přirozeně, se taky nazývá
- Dunningův–Krugerův efekt.
 - barnumský efekt.
 - hawthornský efekt.
 - haló efekt.
 - efekt uncanny valley.
- 13.** Systémový myšlenkový přístup, který vychází z předpokladu, že celek je víc než souhrn částí, označuje termín
- holismus.
 - fundamentalismus.
 - logický pozitivismus.
 - pluralismus.
 - hermetismus.
- 14.** Tendence člověka stereotypně upřednostňovat takové informace, interpretace a vzpomínky, které podporují jeho vlastní názor, a naopak ignorovat či nedoceňovat ty, které jsou v rozporu s jeho přesvědčením a dosavadním pohledem na věc, se také nazývá
- kolektivní chování.
 - kulturní unifikace.
 - konformita.
 - konfirmační zkreslení.
 - kulturní univerzálie.

15. Zpravidla malá, utajená náboženská skupina, která přichází buď s novým náboženským učením, nebo se širokou inovací již existujícího vyznání, se nazývá

- a) kult.
- b) kontrakultura.
- c) kontrolní skupina.
- d) kasta.
- e) kolegium.

16. Autorem evoluční teorie společnosti a dichotomické koncepce vývoje společnosti je

- a) Gustave Le Bon.
- b) Gabriel Tarde.
- c) Karl Marx.
- d) Herbert Spencer.
- e) T. G. Masaryk.

17. Atribuční teorie se zaměřují na přisuzování příčin chování a jednání jedince v dané sociální situaci. Sociální psychologie věnovala těmto procesům značnou pozornost. Označte autory *teorie korespondujících inferencí* z roku 1965.

- a) Jones a Davis
- b) Fishbein a Ajzen
- c) Freud a Jung
- d) Kelly a Weiner
- e) Allport a Maslow

18. Sociologicky zaměřená sociální psychologie se zabývá

- a) vlivem interních konfliktů na psychické procesy individua.
- b) skupinovými procesy jako takovými, do nichž individuum vstupuje jako element.
- c) vztahem ID a EGA v rámci sebepojetí.
- d) nedostatkem relevantních sociálně psychologických otázek.
- e) pouze pozorováním jedince v experimentálních situacích.

19. Které tři komponenty obsahuje *Sternbergova trojúhelníková teorie lásky*?

- a) vízi, intimitu, závazek
- b) vízi, inteligenci, vzájemné zrcadlení
- c) vášeň, inteligenci, závazek
- d) vášeň, intimitu, závazek
- e) vášeň, intimitu, vzájemné zrcadlení

20. Věkem „střízlivého realismu“ nazýváme období

- a) batolete.
- b) mladšího školáka.
- c) předškoláka.
- d) kojence.
- e) staršího školáka.

21. První systematické studie vývoje člověka z konce 19. století se týkaly

- a) biografického pozorování dětí raného věku.
- b) výzkumu stáří, moudrosti a umírání.
- c) psychologických aspektů prenatálního vývoje.
- d) zkoumání psychických aspektů dospělosti.
- e) výzkumu inteligence u dětí mladšího školního věku.

22. Laboratoř pro dětskou psychologii, kde vznikaly první inteligenční škály, založil

- a) Alfred Binet.
- b) Karl Bühler.
- c) Frederick Leboyer.
- d) Arnold Gesell.
- e) Zdeněk Matějček.

23. *Ekosystémová teorie vývoje* vychází z předpokladu, že je vývoj

- a) naprogramován na základě dědičnosti.
- b) ovlivněn všemi systémy, které kolem dítěte jsou, a také vlastní aktivitou dítěte.
- c) pudově podmíněn.
- d) určen především vnějšími faktory a vlivem prostředí.
- e) určen převážně vnitřními biologickými faktory.

24. *Matrimoniologie* je věda zabývající se

- a) vývojem vztahu matky a dítěte.
- b) manželstvím.
- c) problematikou stáří.
- d) problematikou umírání.
- e) rodovými schémata v rodinách.

25. Osoby, které plně důvěřují samy sobě a svým vlastním schopnostem řídit události a svůj život, popisuje Julian Rotter jako

- a) optimisty.
- b) perfekcionisty.
- c) externalisty.
- d) internalisty.
- e) oportunisty.

26. Obranný mechanismus, kterým se společensky nepřijatelné sklony člověka mění v prospěšné jednání, motivy a pocity, se nazývá

- a) sublimace.
- b) přesun.
- c) reaktivní výtvor.
- d) vytěsnění.
- e) kompenzace.

27. Zvýšená aktivita organismu spolu se specifickými prožitky, fyziologickými pochody a příslušnými reakcemi se nazývá

- a) emoce.
- b) morálka.
- c) motivace.
- d) charakter.
- e) temperament.

28. O jaký konflikt se jedná, když si jedinec nemůže vybrat, zda chce hrát tenis, nebo se dívat na film?

- a) apetence-apetence
- b) negace-apetence
- c) negace-negace
- d) apetence-negace
- e) ambivalence

29. Postup objektivního pozorování jevů probíhajících za přísně kontrolovaných podmínek se nazývá

- a) nomotetický.
- b) analýza.
- c) experiment.
- d) kvalitativní.
- e) fenomenologie.

30. Která psycholožka kritizovala klasickou psychoanalýzu, akcentovala její nerealistické vykreslení žen a přispěla tak ke vzniku feministické psychologie?

- a) Eleanor Roschová
- b) Karen Horneyová
- c) Anna Freudová
- d) Elizabeth Loftusová
- e) Anna Treismanová

31. Na *konformitu* se ve svém slavném experimentu zaměřil psycholog

- a) Solomon Asch.
- b) Max Wertheimer.
- c) Fritz Perls.
- d) Kaspar Ach.
- e) Kurt Lewin.

32. Především svým výzkumem paměti se proslavil psycholog

- a) Clark Hull.
- b) Wilhelm Dilthey.
- c) John Watson.
- d) Edward Thorndike.
- e) Hermann Ebbinghaus.

33. *Fenoménem falešné paměti* se zabývá

- a) Anne Treisman.
- b) Elisabeth Loftus.
- c) Eleanor Rosch.
- d) Christina Grof.
- e) Charlotte Bühler.

34. David Goleman zpopularizoval pojem

- a) mentální nastavení.
- b) emoční inteligence.
- c) hraniční porucha.
- d) kognitivní disonance.
- e) sekundární drive.

35. Mezi psychoanalyticky orientované psychology NEPATŘÍ

- a) Karl Abraham.
- b) Hans Eysenck.
- c) Otto Rank.
- d) Heinz Kohut.
- e) Otto Kernberg.

- 36.** Který z níže uvedených badatelů byl spolupracovníkem a přítelem Sigmunda Freuda, v roce 1913 se však názorově i osobně odcizili?
- Carl Gustav Jung
 - Viktor E. Frankl
 - Otto Rank
 - Wilhelm Reich
 - Erik Erikson
- 37.** Která teorie emocí považuje za jeden z faktorů emocí kognitivní označení *fyzilogické excitace*?
- Teorie sebedeterminace
 - Talamická teorie
 - Jamesova-Langeova teorie
 - ABC teorie
 - Schachterova-Singerova teorie
- 38.** Členění na *ikony, indexy a symboly* se týká
- heuristických strategií.
 - procesů imaginace.
 - univerzálních vlastností jazyků.
 - percepčních očekávání.
 - znaků.
- 39.** Optickoprostorový náčrtník je součástí
- teorie selektivní pozornosti.
 - modelu koncentrického uspořádání paměti.
 - třískložkového modelu pracovní paměti.
 - kvantového modelu vědomí.
 - teorie mnohočetných scénářů.
- 40.** *Metoda stínění* se využívala především v rámci výzkumu
- myšlení.
 - pozornosti.
 - motivace.
 - paměti.
 - emocí.
- 41.** Příkladem *molárního chování* v pojetí E. C. Tolmana je
- změna dechové frekvence.
 - když se dítě ukrývá před cizím člověkem.
 - změna elektrodermální aktivity.
 - změna krevního tlaku.
 - změna denního vidění na noční vidění.
- 42.** Co je to *bradypsychismus*?
- zpomalení psychomotorického tempa
 - forma bezvědomí, při které postižený reaguje na bolestivý podnět
 - chorobná spavost
 - dlouhodobě pokleslá nálada
 - mráкотný stav
- 43.** Co je typické pro *paranoidní poruchu osobnosti*?
- časté zabývání se vlastním fantazijním životem
 - opakované dopouštění se trestné činnosti
 - sklon k teatralnosti a dramtizování
 - sklony k perfekcionismu
 - vztahovačnost bez smyslu pro humor a nadsázku

44. Co neplatí o Aspergerově syndromu?

- a) vyskytuje se častěji u chlapců – mužů
- b) Aspergerův syndrom lze vyléčit systematickou psychoterapií
- c) lidé s Aspergerovým syndromem mají zpravidla normální či vyšší inteligenci
- d) vývoj řeči u lidí s Aspergerovým syndromem nebývá opožděn
- e) lidé s Aspergerovým syndromem mají problémy v sociální oblasti

45. Kdo v souvislosti s výzkumem stresu formuloval koncept *psychosociálního stresu*?

- a) Hans Selye
- b) Alfred Radcliffe-Brown
- c) Walter Bradford Cannon
- d) Alexander Kurcin
- e) Richard Lazarus

46. Termín *pervazivní vývojové poruchy* můžeme nahradit pojmem

- a) poruchy autistického spektra.
- b) disociační poruchy.
- c) expresivní poruchy řeči.
- d) hebefrenie.
- e) dystonie.

47. Co platí pro pojem *intermitentní stres*?

- a) není možno zátěžovou situaci řešit ihned, nemůžeme ji dostat pod kontrolu
- b) jedná se o typický stres zdravotníků, který vzniká v kontaktu s příbuznými nemocného
- c) je to typ zátěže, která je typická pouze pro pracovní a studijní prostředí
- d) tento typ zátěže může být spojen s různými situacemi v životě, jako jsou pracovní termíny, rodinné záležitosti, finanční obtíže, dodržení časového harmonogramu
- e) má charakter výzvy, aktivním řešením situaci můžeme dostat ihned pod kontrolu

48. Jak se označuje obor zaměřený na osoby se zrakovým postižením?

- a) tyflopédie
- b) somatopedie
- c) psychopedie
- d) logopedie
- e) surdopedie

49. Který z autorů psychoterapeutických směrů se zaměřuje na podporu individuálního růstu a seberealizace klienta, zdůrazňuje důvěru, empatii a autenticitu v terapeutickém vztahu?

- a) Sigmund Freud
- b) Carl Rogers
- c) Carl G. Jung
- d) Aaron Beck
- e) Viktor Frankl

50. Mezi projevy *dyslexie* NEPATŘÍ

- a) problémy s pořadím.
- b) problémy s jemnou motorikou.
- c) vynechávání písmen, slabik, částí slov.
- d) snížená analyticko-syntetická schopnost.
- e) odchylky ve zrakovém vnímání.